

पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालयाच्या
कामांकरीता तज्ञ वास्तुविशारदांच्या
नामिकासुचीस मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्र.पुवसं- २०२३/प्र.क्र.२२५/सां.का.३

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक: २६ ऑक्टोबर, २०२३

- वाचा :- १) शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग क्र.पुवसं-२०१९/प्र.क्र.९९/सां.का.३,
दि.२८.०९.२०१२.
- २) शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग क्र.पुवसं-२०२२/प्र.क्र.१९/सां.का.३,
दि.२३.०८.२०२३.
- ३)संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांचे पत्र क्र.स्मारके/
२०२३/१९७८, दि.२७.०७.२०२३

प्रस्तावना :-

राज्य संरक्षित स्मारके व संग्रहालये यांच्या कामांसाठी संचालनालयांतर्गत तज्ञ वास्तुविशारदांची नामिकासुची पूर्वी अस्तित्वात होती. सदर नामिकासुची संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये रद्द करण्यात आली व वास्तुविशारदांची निवड करण्याकरिता जाहीर स्पर्धात्मक निविदा मागवून लिफाफा-१ (तांत्रिक) व लिफाफा-२ (आर्थिक) ही प्रचलीत पद्धत अवलंबण्याचे निर्देश देण्यात आले. तथापि, निविदा मागवून वास्तुविशारद नियुक्त करण्यास बराच कालावधी लागत आहे. संचालनालयाच्या अखत्यारीतील राज्य संरक्षित स्मारकांची जतन व दुरुस्तीची कामे पुरातत्वशास्त्र संकेतानुसार मूळ स्थापत्यरचना कायम ठेवून व्हावीत, तसेच संग्रहालयशास्त्रानुसार संग्रहालयाची उभारणी, विकासकामे दर्जेदार व गुणवत्तापूर्वक व्हावीत, यासाठी याकामांचा पुरेसा अनुभव असलेल्या तज्ञ वास्तुविशारदांकडून संचालनालयाने स्वारस्य प्रस्ताव मागविले होते. यामध्ये छाननीअंती पात्र ठरलेल्या एकूण ४२ वास्तुविशारदांच्या नामिकासुचीस मान्यता देण्याचा प्रस्ताव संचालनालयाने संदर्भ क्र.३ येथील पत्रान्वये शासनास सादर केला आहे.

शासन निर्णय:-

संचालनालयाच्या प्रस्तावानुसार राज्य संरक्षित स्मारकांची जतन व दुरुस्तीची कामे कालबद्धरित्या व पुरातत्वशास्त्र संकेतानुसार मूळ स्थापत्यरचना कायम ठेवून व्हावीत, तसेच संग्रहालयशास्त्रानुसार संग्रहालयाची उभारणी, विकासकामे दर्जेदार व गुणवत्तापूर्वक व्हावीत, यासाठी सोबतच्या विवरणपत्र-अ नुसार एकूण ४२ वास्तुविशारदांच्या नामिकासुचीस या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. नामिकासुचीतील वास्तुविशारद यांना संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित केल्याप्रमाणे एकूण ७ टक्के पर्यंत सेवाशुल्कदर सोबतच्या **परिशिष्ट-ब** प्रमाणे दर्शविलेल्या सेवांसाठी त्या-त्या टप्प्यांकरिता निर्धारित केलेल्या दराने प्रदान करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे.

०३. नामिकासुचीवरील वास्तुविशारदांच्या कामाची व्याप्ती (Scope of work) सोबतच्या **विवरणपत्र-क** प्रमाणे राहिल.

०४. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांनी संबंधित वास्तुविशारदांकडे काम सोपवितांना त्यांचे बरोबर सामंजस्य करार (MoU) करावा. सदर करारातील अटी व शर्तीनुसार विहित कालमर्यादेत काम पूर्ण करण्याची जबाबदारी संबंधित वास्तुविशारद यांची राहिल.

०५. **परिशिष्ट-ब** मधील टप्प्यानुसार संबंधित वास्तुविशारद यांनी कामांची पूर्तता केल्याची खातरजमा केल्यानंतर त्या-त्या टप्प्यासाठी निर्धारित केलेल्या दराने अनुज्ञेय ठरणारे शुल्क संबंधित वास्तुविशारद यांना प्रदान करण्यासाठी या शासन निर्णयान्वये संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

०६. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालयामार्फत विविध योजनांखाली राज्य संरक्षित स्मारकांची जतन व दुरुस्तीची तसेच संग्रहालयांची विकास कामे हाती घेण्यात येत असल्याने यासाठी होणारा खर्च हा त्या-त्या संबंधित लेखाशिर्षाखाली व त्या-त्या वर्षासाठी उपलब्ध असलेल्या निधीतून करण्यात यावा.

०७. सदर वास्तुविशारदांच्या नामिकासुचीचा कालावधी या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून पुढील पाच (५) वर्ष पर्यंत राहिल.

०८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संकेतांक २०२३१०२६१६११०७४८२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु.दि. पाष्टे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.

४. प्रधान सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
५. प्रधान सचिव (पर्यटन) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
६. प्रधान सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
७. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
८. सर्व विभागीय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य.
९. सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
१०. उप सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
११. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१२. अधिक्षक पुरातत्वविद्, भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण मंडळ, मुंबई/औरंगाबाद/नागपूर मंडळ.
१३. संचालक, पर्यटन संचालनालय, मुंबई
१४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई
१५. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१६. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) १/२, महाराष्ट्र.
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र.
१८. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१९. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
२०. निवडनस्ती/सां.का.३

परिशिष्ट-अ

नामिकासुचीवरील वास्तुविशारद संस्था			
अ.क्र.	वास्तुविशारदांचे नाव	वास्तुविशारद संस्थेचे नाव	वास्तुविशारद संस्थेचा
1	2	3	4
1	Utkrasht Heritage Consultats Thakur Gunj	Utkrasht Heritage Consultats, Thakur Gunj	439-117 B, Near kalyangiri Temple Thakur Gunj, Lucknow-226003 Mob.No-752509020 tulikaasi@gmail.com
2	Ar.Sandeep Sanjeev Pathe	Ar.Sandeep Sanjeev Pathe	Sakha Plot NO.19 Borkute Layout Narendra Nagar Nagpur-440015. Mob.No.- 9665757107. sandeeppathe@gmail.com
3	Ar. Laxmikant Surve and Ar. Swapnil Shroph	Arc Associates	UL-7,Chetan Super Market, Trimurti Chowk,Jawahar Colony,Aurangabad-431001. Mob.No.-9422207006,9422207005 arcassociates999@gmail.com
4	Rituraj Bharti & Associates	Rituraj Bharti & Associates	333 Sector-B,Suryadev Nagar Indore-452009 (M..P.). Ph.No.-+91 6260016100, Mob.No. 9893255465
5	Ar. Archana Deshmukh	NASADEEYA Architecture & Conservation	1521 Sadashiv Peth,B-9/ Leela Sadan Pune - 411030 Mob. No. 9623026180 nasadeeya@gmail.com
6	HERICON Consultants	HERICON Consultants,	B-1001,Umiya Tower,Behind Deshmukh Garden,Mulund East Mumbai- 400081, Mob.No.9920498631/9324223157 heritageconsultant@gmail.com
7	Ar.Sayma Iqbal	Ar.Sayma Iqbal	C/O atlarq consultants LLP,Mahavir Society, Nashik-422002 Mob.No. 9819334772, atlarqarchitects@gmail.com
8	Kimaya, Anjali Kalamdani & Kiran Kalamdani	Kimaya, Anjali Kalamdani & Kiran Kalamdani,	Flat No.1,Building No. C- 1,Shantiban,opp.Dalal laminates Chinchwad, Pune-411033. Ph.No.- 020-27457514. kimaya.arch@gmail.com
9	SheltreNspace Architects & Constructions	SheltreNspace Architects & Constructions	Studio-24,S-24 Khirkiextension,Malviya Nagar New Delhi.110017 Mob.No. 8377928165. shelternspace@gmail.com

10	Sanrakashan Heritage Consultants	Sanrakashan Heritage Consultants	93 Triveni Appartment Rajdhani enclave, west enclave Pitampura New Delhi-110034 Mob.No-9810786963, munishpandit@gmail.com ,
11	Sankraman Design Studio	Sankraman Design Studio	402,Crescent Businesspark,Sakinaka.Andheri East ,Mumbai-40072., Ph.No.+9122-39464346, 9970167448,9967230493 design@sankraman.com
12	Ar.Ganesh Anilkumar Godase	Ar.Ganesh Anilkumar Godase	At post.Dahiwadi,Tq. Man,Dist.Satara-415508
13	Srishti Counselling Service	Srishti Counselling Service	Plot No.156,3G-NIT, Faridabad - 121001 Haryana, Mob.No. 9811778023. SCS2K3@GMAIL.COM
14	Ar.Vaidehi Lavand ,Katraj	Ar.Vaidehi Lavand ,Katraj	B-4,604,Anita residency ,Katraj Kondava Road Pune - 411046 Mob.No.-8551902204 vaidehi.lavand@gmail.com
15	Abha Narain Lambha Associates	Abha Narain Lambha Associates	7th floor Saveria Bulding,Gazdar Schme Santacruz (w) Mumbai-400054. PH.No.-022-26056367 / 9821050414 abha@anlassociates.Com
16	Ajinkyatara Consultants	Ajinkyatara Consultants Nashik	15,poornam centerpoint kanherewadi, Nashik-422001, Mob no.9423175199,9422255730 ajinkyataraconsultants@gmailcom
17	Team Arc	Team Arc, Sion (W) Mumbai	(603) Midas Building, 6th floor Bhaudaji Road (Ext) Sion (w) Mumbai 400022 Mob.No. 9819860489 emailid - teamarc.jd@gmail.com
18	Ar.Akash Angad	Parichay Architects & Co	Yogeshwari Canteen,Ambajogai,Dist-Beed / Center Kharadi,Pune Mob.No.7774974171 parichayarchitects@gmail.com
19	Ar. Vaishali Prasad Latkar	Ar. Vaishali Prasad Latkar	505 Prachi Society, Nr.Chhatre Hall Bharatkunj-2 Erandvan, Pune-411038. Mob.9890411174 lvaishali@gmail.com
20	Ar. Shrayu More Associate	Ar. Shrayu More Associates	Fiat No.801 & 802, 1 Wing,Neelam Nagar Bldg No,6 V.B.Phadke Road,Mulund (East) mumbai. .Mob.No. 9930912383 sharyu@sm-associates.in
21	Vastu Vidhan Projects	Rahul Chemburkar	103/A, Teenmurity,Jaimaharashtra Nagar,Magathane,Borivali East ,Mumbai-400066 Mob.No.912265166943 team@vastuvidhaan.in
22	Ar.Pradeep Deshpande	D.P.Designe Associates	Manjiri opp. Panat Hospital,15 Sushil Co.Hsg.So.,Shreyanagar ,Aurangabad. 9850019513,7582224444, info.dpda@gmail.com
23	Ar.Mahesh Varma	Nandadeep Designers & Valuers pvt.ltd.	"Ramdurg" 21 Raghuvir Nagar,Opp. S.F.School,Jalna Road,Aurangabad. 431001.

24	Ar. Sneha Bakshi	Ar. Sneha Bakshi, Aurangabad	Flat No 14,"shree incleve apprtment beside SBI Bank khadkeshwar - mill cornar Raod, Aurangabad -431001 Mh. M no 8605595645 email: bkshi.sneha@gmail.com
25	Dhruv Consultancy Services Ltd, Sandeep Joshi.	Dhruv Consultancy Services Ltd, Sandeep Joshi	501,Plot no.67,pujit plaza,opp.K-Star Hotel,sector-11,C.B.D. Belapur, Navi Mumbai-400614. 9619497305, services@dhruvconsultancy.in
26	STRUCTWEL DESIGNERS & CONSULTANTS PVT. LTD.	STRUCTWEL DESIGNERS & CONSULTANTS PVT. LTD.	Plot.15,Sector 24,Turbhe,Navi Mumbai.- 400705 Ph,No.+91-22-6854 1010, +91-22- 6854 1007, info@structwel.com
27	Surat Anjali Assosicate Kohalapur Anjali Jadhav.	Surat Anjali Assosicate Kohalapur Anjali Jadhav.	T.S. Whit Box Rajarampuri,11th lane main Road (W) kohlapur 416008 Mobile NO 9822448999 emailid : suratanjaliassosiates@gmail.com mobile no 9822284722
28	Kirtida Unwalla K Unwalla Architects	Kirtida Unwalla K Unwalla Architects Mumbai.	2nd floor kothari house,5/7 Allana lane, fort Mumbai.400023. Mob no 9821098892 . kku2unique@gmail.com
29	ENVIRONS Architects,Planners, Landscape & Interior Designers	ENVIRONS Architects,Planners, Landscape & Interior Designers, Pune-411039.	"Sakaar", 1002/26,opp. Sachin Tendulkar Park,Rajendra Nagar,Near Mahtre Bridge, Pune-411039. Mob,no.+91 20 24533110.,9970633335 admin@environsconsultants.in, shirishkembhavi@gmail.com
30	Ar.Madhura Rathod	Architectural Sankul, Nagpur Ar.Madhura Rathod	601-B-Rachana Meghsprarsh Apartment Jaitala Road,Bhende layout ,Nagpur 440025. Mob.9326618529. rathodmadhura@gmail.com
31	Tejaswini Aaphle Associates	Tejaswini Aaphle Associates, Pune	Flat No.8, Amod Vihar,Gujrath Colony Pune. 411038, 8447542260, team.taassociates@gmail.com 02anjalijadhav@gmail.com
32	Ar.Vasundhara Pramod Bhoyar	Ar.Vasundhara Pramod Bhoyar Nagapur	Studio Vidha, Plot no 202, Chhatrapati nagar, Ring Raod Nagpur 440015, Phone no 9881102067 mailid studiovidha@gmail.com
33	Narandra Denge and Associates	Narandra Denge and Associates, Pune	7 +8, Pakharbaug, 6/6/1 Baudhan khurd NDA Rd Pune, 411021, 9960888124,9822301063 narendradenge@gmail.com
34	Matrika Designe Collaborativ	Matrika Designe Collaborativ, Mumbai-400079	Matrika Designe Collaborativ, Abhishek Ray (,Pr.Ar)C807/808Kailas Business Park,Parksite Road, HMPL Surya Nagar, Vikhroli (W) Mumbai-400079. Mob No.- 9004427607. response@matrika.in
35	Creative footprints	Creative footprints New Delhi,110019	40/120 Groundfloor,Chittaranjan Park, New Delhi,110019, 7042758806,9818313519,9818313591. bigfoot@creativefootprints .co,in

36	Ar.Pankaj Kathole & Associates	Ar.Pankaj Kathole & Associates Bhaikala	Byculla Meher market Coopratve Soc. Ltd opp.Veermata Jijabai Udyan Byculla East Mumbai. 400027, Ph.7045356166,9821724504. pankaj.kathole@gmail.com , pkstudiao014@gmail.com
37	Ar.Aniket Prakash Shendge	Reshagrantha Architects	" Navnath Niwas " Waghere Colony -2, pimpri Pune,411017 Ph.9527548995 reshagrantha@gmail.com
38	M/S Indrajit and Rupa Nageshkar	M/S Indrajit and Rupa Nageshkar Kolhapur-416008.	Architects,Engineers and Master Planners, Rajrampuri 13 th Lane (East) Kolhapur- 416008. Ph.No. 912312520567, admin@nageshkararchitects.com
39	NEOGEN CONSULTANTS	NEOGEN CONSULTANTS Kothrud Pune - 411038	B-10,Sakhai plaza 3rd floor,opp.Paranjape vidya Bhavan School Near Shivaji Statute, Kothrud Pune - 411038 Mob.No. 9579786715, neogenconsultants@gmail.com
40	Ar.Amruta Uplekar	Ar.Amruta Uplekar Nashik	57 indraprastha Colony,Upnagar Nashik - 422006, Mob.No. 7588700745, amrutauplekar@gmail.com
41	DROHAH	DROHAH,Gurgaon 122001(Haryana)	A-258 southcity-1, ,Gurgaon -122001 (Haryana) Ph.No. 0124-2381067,4082081 dronah@gmail.com
42	Studio lipi	Studio lipi Mumbai-400067	4,5 Acme Shoopng arcad Ground Floor P.V.R. Theater Compound Trikamdas Road Near Old Railway crossing Kandivali (w) Mumbai-400067 9967053231 sank.mhatre@gmail.com

शासन निर्णय क्र.पुवसं- २०२३/प्र.क्र.२२५/सां.का.३, दि.२६.१०.२०२३

परिशिष्ट-ब

वास्तुविशारदास देय असलेल्या सेवाशुल्काची विगतवारी

अ.क्र.	कामाचे स्वरूप	कमाल अनुज्ञेय टक्केवारी (७%)
१	अशिलाच्या सुचना घेणे आणि प्राथमिक प्रस्ताव तयार करणे	०.२५%
२	प्रस्तावित संवर्धन/ संग्रहालय विकास कामाचे सद्यस्थितीचे दस्तऐवजीकरण करणे, तपशिलवार रेखाचित्र तयार करणे (यात दर्शनी भागाचे आरेखन, नकाशा व छेद आरेखन इत्यादीचा समावेश असावा)	१ %
३	संवर्धनाच्या प्रस्तावित क्षेत्राचे संरचनात्मक परिक्षण (Structural audit). माती परिक्षण चाचणी (Soil Testing)/ भूचाचणी (Geo Testing etc) / संवर्धन पूर्व सर्व वैज्ञानिक चाचण्या (Scientific tests of Objects before conservation)	०.७५%
४	तपशिलवार अंदाजपत्रकासह जतन संबंधन कामाचे नियोजन करणे.(संरचनात्मक नकाशे (structural designs) त्रिमिती दृश्य (३D views)अनुमानित रेखाचित्रासह (conjectural drawings)	०.७५%
५	स्थळ व्यवस्थापन आराखडा	०.७५%
६	प्रस्तावित संवर्धन विकास रचना, संवर्धन विकास कामे/ विकास कामे, संग्रहालय प्रदर्शन डिझाइन (innervation/ development works / museum display designs)	०.५%
७	निविदा प्रारूप तयार करणे (Preparation of tender document)	०.५%
८	सुरु असलेल्या कामाचे दैनंदिन परिरक्षण करणे आणि भेटीचा अहवाल तयार करणे (Regular Supervision with Site visit reports)	१.५ %
९	काम पूर्ण झाल्यावर तपशिलवार रेखाचित्र तयार करणे, दस्तऐवजीकरण करणे. काम पूर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे (Preparation of detailed drawings and "as completed work" document. Certification of completion)	१%

शासन निर्णय क्र.पुवसं- २०२३/प्र.क्र.२२५/सां.का.३, दि.२६.१०.२०२३

परिशिष्ट-क

Scope of Work of the Architectural Consultancy

Architectural Designing/Retrofitting/Additions and Alterations as described in the handbook of professional documents - 2002 prepared by the Council of Architecture a statutory body constituted under the Architect Act, 1972, Landscape Architecture, Interior designing, Graphic Design and Signage. **The scope of the Site/Museum Management Plan** of Protected Monument/ Heritage Structure or group of structures or any archaeological sites OR Museum Development Plan is defined as follows:-

1. INRODUCTION

- a. Location and Geographical Setting
- b. History
- c. Cultural significance
- d. Site description-defining cultural property
 - 1.4.1. Architectural description/ Museum contents
 - 1.4.2. Authenticity and integrity of the site
 - 1.4.3. Traditions and rituals
 - 1.4.4. Administrative structure
 - 1.4.5. Existing infrastructure
 - 1.4.6. Identification of stakeholders, their existing role
 - 1.4.7. Historiography of the previous work
(Review of earlier conservation works/ Archaeological Excavation)

2. FRAMEWORK OF THE PROPOSED PLAN

- a. The need of assessment and management
- b. Objectives
- c. Methodology and Project Approach
- d. Proposed Components and their scope
 - 2.4.1. Documentation of Structures and Archaeological features
(Including photogrammetry using drone)/ Museum Objects
 - 2.4.2. Conservation Management plan
 - 2.4.3. Site Management Plan
 - 2.4.3.1. Carrying Capacity of the Site
 - 2.4.3.2. Visitor management
 - 2.4.3.3. Crowd Management plan
 - 2.4.3.4. Infrastructure planning
 - 2.4.3.5. Disaster Management plan

3. STATUS OF PRESERVATION OF MONUMENT/ STRUCTURES/ ARCHAEOLOGICAL SITES AND FEATURES: conditions, responsible factors and analysis

- a. Collective Description of conditions and responsible factors
(based on condition drawings)
- b. Condition assessment (overview)
- c. Limitations faced during the survey
- d. Approach towards conservation management

4. CONSERVATION MANAGEMENT PLAN: Guidelines and recommendations

- 4.1. Conservation policy and approach

- 4.2. Conservation management guidelines: structure wise: based on the site observation and structural audit
OR Museum development Plan: gallery wise/ artefact conservation
- 4.3. Specification
- 4.4. Implementation guidelines

5. SITE MANAGEMENT PLAN: EXISTING SITE CONDITIONS: Issues and analysis

- 5.1. Existing status of basic infrastructure
 - 5.1.1. Electrical
 - 5.1.2. Water supply
 - 5.1.3. Drainage
 - 5.1.4. Ventilation
 - 5.1.5. Lightening arrestor
 - 5.1.6. Fire system
 - 5.1.7. Waste management
 - 5.1.7.1. Solid waste
 - 5.1.7.2. Sewage treatment
- 5.2. Visitor carrying capacity
- 5.3. Proposals for visitor amenities
 - 5.3.1. Drinking water
 - 5.3.2. Toilet
 - 5.3.3. Seating arrangements and rest stops
 - 5.3.4. Footwear stands
 - 5.3.5. Railings (permanent and temporary)
 - 5.3.6. Commercial establishments
 - 5.3.7. Food Consumption- existing facilities and patterns
 - 5.3.8. Signage
 - 5.3.9. Facilities with universal accessibility
- 5.4. Management's Infrastructure
 - 5.4.1. Site Office
 - 5.4.2. Reception/ Ticket Counter
 - 5.4.3. Security Cabin
 - 5.4.4. Storage for maintenance and rescue operation materials
 - 5.4.5. Interpretation Centre and Museum
- 5.5. Connectivity Infrastructure
- 5.5. Furnishing/ Interiors

6. SITE/ MUSEUM MANAGEMENT PLAN: Proposals, guidelines and recommendations

- 6.1.1. Electrical
- 6.1.2. Water supply
- 6.1.3. Drainage
- 6.1.4. Ventilation
- 6.1.5. Access points
- 6.1.6. Lightening arrestor
- 6.1.7. Fire systems
- 6.1.8. Waste management
 - 6.1.8.1. Solid waste
 - 6.1.8.2. Sewage treatment
- 6.2. Visitor demographics
- 6.3. Visitor amenities and their existing status
 - 6.3.1. Drinking water
 - 6.3.2. Toilet
 - 6.3.3. Seating arrangements and rest stops

- 6.3.4. Footwear stands
- 6.3.5. Railings (permanent and temporary)
- 6.3.6. Commercial establishment (including souvenir shops)
- 6.3.7. Annachhatra/ Canteen/ Cafeteria
- 6.3.8. Signage management
- 6.3.9. Facilities with universal accessibility
- 6.4. Management's Infrastructure
 - 6.4.1. Site Office
 - 6.4.2. Reception/ Ticket Counter
 - 6.4.3. Storage for maintenance and rescue operation materials
 - 6.4.4. Interpretation Centre and Museum
 - 6.4.5. Adoptive reuse for any of the above
 - 6.4.6. Furnishing/ Interiors
 - 6.4.7. Permissible form of new structures for any of the above

6.5 Proposed Connectivity Infrastructure- Roads/ Jetty/ Ropeway (Outside protected area),
Upgradation of the existing facilities and proposed new Infrastructure

7. DISASTER MANAGEMENT

: RISK PREPARENDNESS: Existing conditions & Identification of issues

- 7.1. Identification of risks
- 7.1. Fire safety
- 7.2. Crowd management
 - 7.2.1. Visitor management facilities
(in and out of fortification, temporary and permanent)
 - 7.2.2. Security provision
 - 7.2.3. Public address system
 - 7.2.4. CCTV
 - 7.2.5. DFMDs
 - 7.2.6. Security of the premises
 - 7.2.7. Capacity building of temple staff
 - 7.2.8. Arrangements with security agencies (temporary and permanent)
 - 7.2.9. Regular evacuation drill
 - 7.2.10. First Aid and Rescue Equipment
 - 7.2.11. Queue management (in and out of fortification, temporary and permanent)

8. DISASTER MANAGEMENT PLAN

- 8.1. Disaster management guidelines
(based on NDMA Act 2005 & UNESCO Disaster management manual)
- 8.2. Crowd management (based on A Guide: Managing crowds at events and venues of mass gatherings, NDMA: 2014)
 - 8.2.1. Queue management (in and out of fortification, temporary and permanent)
 - 8.2.2. Visitor management facilities (temporary and permanent)
 - 8.2.3. Security provision
 - 8.2.4. Public address system
 - 8.2.5. CCTV
 - 8.2.6. DFMDs
 - 8.2.7. Security of the premises
 - 8.2.8. Capacity building of temple staff
 - 8.2.9. Arrangements with security agencies (temporary and permanent)
 - 8.2.10. Regular evacuation drill
 - 8.2.11. First Aid and Rescue Equipment

9. IMPLIMENTATION PLAN

- 9.1. Defining role, responsibly and function of stakeholders
- 9.2. Course of action
- 9.3. Time line & Priorities
- 9.4. Monitoring schedule

10. BIBLIOGRAPHY

List of images, drawings, maps, tables and charts used in the document

APPENDIX

- Relevant acts
- Project team

ANNEXURES

- Structure wise detailed report (including condition appraisal in words, basic documentation drawings, condition appraisal drawings and proposed drawings)
- Estimates
- Structural Audit

MISCELLANEOUS

Any other related point not covered above.
